

federale overheidsdienst

**VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU**

Dienst Biodiversity & Governance
Cel CITES

OMZENDBRIEF – BEPERKINGEN IN HANDEL IN LEVENDE TIJGERS EN PRODUCTEN AFKOMSTIG VAN TIJGERS GEBOREN IN GEVANGENSCHAP

Ter attentie van:

- **taxidermisten, verzamelaars, circussen en handelaars die handelen in levende tijgers of producten die tijgerdelen bevatten**
- **opvangcentra en dierentuinen die werken met levende tijgers**
- **wetenschappelijke instellingen en musea**

Opgelet: het gaat hier om handel in verschillende specimens van **tijgers: levende en dode tijgers en tijgerdelen en producten** van dieren die **in gevangenschap geboren** zijn.

Deze omzendbrief is gebaseerd op de Europese Commissie richtsnoeren gepubliceerd op 18 april 2023.

Doelstellingen van deze omzendbrief:

Deze omzendbrief informeert alle betrokkenen over:

1. de nieuwe beperkingen op [de uitvoer en wederuitvoer](#) in tijgerspecimens, afkomstig van tijgers die geboren zijn in gevangenschap, vanuit België naar landen buiten de Europese Unie.
2. de nieuwe beperkingen op de [handel in tijgerspecimens, afkomstig van tijgers die geboren zijn in gevangenschap, binnen België en de Europese Unie](#).
3. ons [e-loket](#) voor het aanvragen van CITES-documenten;
4. onze [contact- en informatiepunten](#).
5. Het doel van [het CITES-verdrag en van de EU CITES-verordening](#)

Nuttige definities voor een beter begrip van dit document

Gemakshalve wordt in dit document onder "**CITES-soorten**" verstaan alle soorten die door de EG-Verordening nr. 338/97 worden beschermd (die alle CITES-soorten omvat).

De term **specimen** verwijst naar elk dier, levend of dood, of elk deel of product dat tot een CITES-soort behoort.

Achtergrond

De tijger (*Panthera tigris*) is een diersoort die beschermd wordt op het hoogste niveau. Deze soort is opgenomen op de internationale CITES Bijlage I en de Europese CITES Bijlage A.

Concreet wil dit zeggen dat de handel in tijgerspecimens, afkomstig van wilde tijgers reeds verboden is. De populaties van wilde tijgers blijven echter sterk onder druk staan, onder meer door de aanhoudende illegale handel in tijgers en tijgerproducten, waarbij ook tijgers geboren in gevangenschap betrokken zijn.

Hierdoor zijn er op internationaal niveau afspraken gemaakt om de handel in specimens afkomstig uit gevangenschap ook sterk te beperken.

Op Europees niveau werd hiervoor op 18/04/2023 richtsnoeren gepubliceerd die met deze omzendbrief wordt toegelicht. De maatregelen in deze richtsnoeren zijn van toepassing in alle 27 EU-lidstaten, waaronder België.

1. Uitvoer en wederuitvoer in tijgerspecimens, afkomstig van tijgers die geboren zijn in gevangenschap, vanuit België naar landen buiten de Europese Unie.

Uitvoer en wederuitvoer van levende tijgers en tijgerproducten, gekweekt in gevangenschap, wordt verboden. Vanaf 18/04/2023 zal de cel CITES aanvragen voor dergelijke uitvoervergunningen en wederuitvoercertificaten standaard afwijzen.

Enkel uitvoer en wederuitvoer van volgende specifieke uitzonderingen kunnen nog toegelaten worden:

1) Levende tijgers, geboren in gevangenschap

- a. Levende tijgers die bestemd zijn voor erkende dierentuinen of wetenschappelijke instellingen, binnen het kader van erkende kweek- of instandhoudingsprogramma's.
- b. Levende tijgers die overgebracht worden naar officieel geregistreerde opvangcentra waarbij de dieren moeten gehouden worden in adequate omstandigheden met respect voor hun welzijn.
- c. Levende tijgers, alsook hun delen en producten, die deel uitmaken van *bona fide* onderzoeksprojecten, zoals wetenschappelijke of (bio)medische studies, en waarbij de specimens gebruikt zullen worden voor deze doeleinden en er geen andere opties zijn dan te werken met deze soort.

2) Delen en producten van tijgers geboren in gevangenschap

- a. Delen en producten van tijgers die gebruikt worden voor handhavingsdoeleinden of gerechtelijke doeleinden.
- b. Delen en producten van tijgers die worden getransporteerd omdat het specimen deel uitmaakt van een uitwisseling van culturele of artistieke goederen tussen gereputeerde instellingen (zoals musea), waarbij het duidelijk moet zijn dat het specimen dermate waardevol is in de huidige staat dat het niet voor andere doeleinden gebruikt kan worden.

- c. Delen en producten van tijgers die worden overgebracht omdat het specimen een erfstuk is dat verplaatst wordt in het kader van een verhuis of erfenis en dat niet verhandeld zal worden.

In elk van bovenstaande gevallen moet de cel CITES ervan overtuigd zijn dat er geen redenen zijn die pleiten tegen het afleveren van de gevraagde CITES-documenten. Waar nodig, zal contact opgenomen worden met de cel CITES in het land van bestemming.

De aanvrager moet altijd de noodzakelijke documenten aanleveren die de legale origine van elk specimen aantonen en moet, ten genoegen van de cel CITES, aantonen dat de aanvraag kadert binnen één van de bovenvermelde uitzonderingen.

CITES-documenten worden nooit automatisch afgeleverd. Elke aanvraag wordt individueel behandeld en kan worden geweigerd als er onvoldoende garanties zijn dat de transactie onschadelijk is voor de instandhouding van de soort.

2. Handel in tijgerspecimens, afkomstig van tijgers die geboren zijn in gevangenschap, binnen België en de Europese Unie.

Handel in levende tijgers en tijgerdelen en producten, gekweekt in gevangenschap, wordt verboden. Vanaf 18/04/2023 zal de cel CITES aanvragen voor Europese certificaten voor commerciële doeleinden standaard afwijzen.

Enkel voor volgende specifieke doeleinden kunnen nog transactie-specifieke (= die enkel geldig zijn voor één enkele verkoop waardoor de traceerbaarheid verzekerd wordt) Europese certificaten (geldig voor één enkele specifieke transactie) worden afgeleverd:

1) Levende tijgers, geboren in gevangenschap

- a. die bestemd zijn voor erkende dierentuinen of wetenschappelijke instellingen, binnen het kader van erkende kweek- of instandhoudingsprogramma's.
- b. die getransporteerd worden naar officiële opvangcentra binnen de Europese Unie waarbij de dieren moeten gehouden worden in adequate omstandigheden met respect voor hun welzijn en waarbij ze niet gebruikt worden voor kweek.
- c. die deel uitmaken van *bona fide* onderzoeksprojecten, zoals wetenschappelijke of (bio)medische studies, en waarbij de specimens gebruikt zullen worden voor deze doeleinden en er geen andere opties zijn dan te werken met deze soort.

2) Delen en producten van tijgers geboren in gevangenschap

- a. die gebruikt worden voor handhavingsdoeleinden of gerechtelijke doeleinden.
- b. die worden getransporteerd omdat het specimen deel uitmaakt van een uitwisseling van culturele of artistieke goederen tussen gereputeerde instellingen (zoals musea), waarbij het duidelijk moet zijn dat het specimen dermate waardevol is in de huidige staat dat het niet voor andere doeleinden gebruikt kan worden.

- c. die een erfstuk zijn dat verplaatst wordt in het kader van een verhuis of erfenis en dat niet verhandeld zal worden.
- d. die deel uitmaken van *bona fide* onderzoeksprojecten, zoals wetenschappelijke of (bio-)medische studies, en waarbij de specimens gebruikt zullen worden voor deze doeleinden en er geen andere opties zijn dan te werken met deze soort.

In elk van bovenstaande gevallen moet de cel CITES ervan overtuigd zijn dat er geen redenen zijn die pleiten tegen het afleveren van de gevraagde CITES-documenten. Waar nodig, zal contact opgenomen worden met de cel CITES in het land van bestemming.

Certificaten die hun geldigheid verliezen (bv. in geval van sterfte van de tijger) moeten teruggezonden worden naar de cel CITES, met de reden van ongeldigheid (bv. vermelding van de datum van overlijden en gegevens van de huidige eigenaar van het specimen).

De aanvrager moet altijd de noodzakelijke documenten aanleveren die de legale origine van elk specimen aantonen en moet, ten genoegen van de cel CITES, aantonen dat de aanvraag kadert binnen één van de bovenvermelde uitzonderingen.

CITES-documenten worden nooit automatisch afgeleverd. Elke aanvraag wordt individueel behandeld en kan worden geweigerd als er onvoldoende garanties zijn dat de transactie onschadelijk is voor de instandhouding van de soort.

3 - Ons e-loket

Aanvragen voor CITES-documenten (Europese certificaten voor transacties van specimens van bijlage A in de EU en CITES-vergunningen voor transacties met derde landen) worden online ingediend via ons e-loket dat toegankelijk is via onze website www.citesinbelgie.be nadat u op uw naam een account hebt aangemaakt.

De prijs van aanvragen voor CITES-documenten kan op onze website worden geraadpleegd.

U kunt uw aanvragen online betalen of via overschrijving op de rekening die op de door het systeem gegenereerde factuur staat (vergeet niet de **referentie van de mededeling** te vermelden). U moet uw aanvraag betalen voordat ze wordt behandeld door de cel CITES, die dan zal nagaan of u aan alle voorwaarden voldoet alvorens het aangevraagde document af te leveren.

4 - Voor meer informatie

Onze website: www.citesinbelgie.be

Onze cel CITES: cites@health.fgov.be

5 - Wat is het doel van het CITES-verdrag en van de EU CITES verordening ?

1. Het CITES-verdrag

Meer dan 30.000 bedreigde soorten worden beschermd door het CITES-verdrag, waarvan ongeveer 5.000 diersoorten. Dit verdrag regelt de internationale handel van deze soorten om overexploitatie te voorkomen. Het verdrag deelt de beschermde soorten in naar gelang van de mate waarin ze worden bedreigd (Bijlage I, II of III, waarbij Bijlage I de meest bedreigde soorten bevat). CITES beschermt niet alleen levende dieren, maar ook dode dieren en delen en producten ervan. Meer informatie op www.cites.org

2. De EU CITES-verordening

De EG-Verordening nr. 338/97 voert het CITES-verdrag uit in de EU en regelt de internationale handel (EU met derde landen), maar ook de handel binnen de EU van de soorten die ze beschermt (alle CITES-soorten plus enkele niet-CITES-soorten). Deze verordening deelt de door haar beschermde soorten in 4 bijlagen in naar gelang van de mate waarin ze worden bedreigd (Bijlage A, B, C of D, waarbij Bijlage A de meest bedreigde soorten bevat en Bijlage D de niet-CITES-soorten). Net zoals het verdrag beschermt de EG-Verordening nr. 338/97 niet alleen levende dieren, maar ook dode dieren, delen en producten.

Het zijn de bepalingen van deze verordening die we moeten toepassen. Meer informatie op [Trade in Wild Fauna and Flora -Environment - European Commission \(europa.eu\)](http://Trade%20in%20Wild%20Fauna%20and%20Flora%20-%20Environment%20-%20European%20Commission%20(europa.eu))

Als u wil weten of een soort door de EG Verordening nr. 338/97 wordt beschermd en, zo ja, tot welke bijlage die soort behoort, kijk dan op de site www.speciesplus.net

U moet de wetenschappelijke naam van de soort invoeren in de zoekmotor en dan de informatie zoeken onder het tabblad "Legal".